

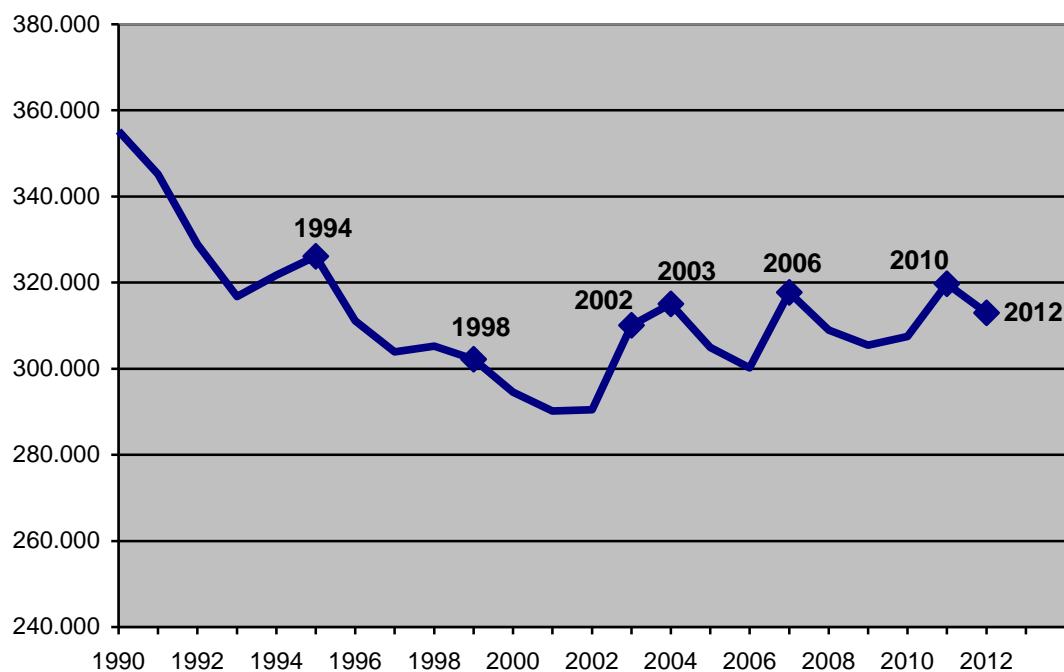
Groningen, 26 januari 2012

PERSBERICHT DOCUMENTATIECENTRUM NEDERLANDSE POLITIEKE PARTIJEN

Gezamenlijke ledental van de Nederlandse politieke partijen daalt in 2011 met 2,1%

In 2011 daalde het totale ledental van de in de Staten-Generaal vertegenwoordigde partijen van 319.740 op 1 januari 2011 tot 312.981 op 1 januari 2012 – een afname van 2,1%. Dit beeld past in het patroon dat partijen het goed doen in jaren waarin er Tweede-Kamerverkiezingen zijn (zoals in 2002, 2003, 2006 en 2010), maar in de jaren daaropvolgend weer wat wegzakken (zie figuur 1). Niettemin is de teruggang in 2011 opmerkelijk, omdat er een nieuwe politieke partij met leden is bijgekomen: de partij 50PLUS. Deze door Jan Nagel opgerichte partij maakte in mei 2011 met één zetel haar opwachting in de Eerste Kamer en telde begin 2012 ruim 1.300 leden.

Figuur 1. Gezamenlijk ledental Nederlandse politieke partijen, 1990-2012

N.B.: de ledentallen zijn in deze grafiek weergegeven per 1 januari. Dat betekent bijvoorbeeld dat de toename van het gezamenlijke ledental over 2010 tot uitdrukking komt in het ledental per 1 januari 2011.

Zowel in absolute als in relatieve zin is de Partij voor de Dieren (PvdD) de grootste stijger in 2011, met een netto-winst van 640 leden (5,5%). Deze partij groeit onafgebroken sinds haar entree in de Tweede Kamer in november 2006. Op de tweede plaats komt net als in 2010 D66, zij het dat de groei nu beduidend lager lag (1,8% tegen 16,7%). De SGP ging licht vooruit, zoals de laatste jaren te doen gebruikelijk (1,3%). Opmerkelijk is ook de vooruitgang van de VVD, voor de tweede keer achter elkaar. In 2010 boekten de liberalen aanzienlijke winst (7%); nu minder (1,2%) – maar nog steeds groei, ongetwijfeld vanwege de liberale premier Mark Rutte, die het in de peilingen goed doet.

Grootste verliezer in 2011 was het door interne tegenstellingen geplaagde CDA, dat netto ruim 4.600 leden verloor (7,0%). Opvallend is ook het aanhoudende verlies van de SP. De partij van Emile Roemer zit al sinds de zomer van 2011 in de peilingen in de lift, maar ging er het afgelopen jaar niettemin ongeveer 2.100 leden op achteruit (4,6%). GroenLinks, dat er in 2010 met als partijleider Femke Halsema nog 6.000 leden bij kreeg, boekte in 2011 onder Halsema's opvolger Jolande Sap een netto-teruggang van bijna 1.000 leden (3,5%). Ook de ChristenUnie en de PvdA moesten in 2010 een veer laten (3,1% resp. 2,5%).

Momenteel is 2,5% van de 12.532.127 kiesgerechtigden die Nederland bij de Provinciale Statenverkiezingen op 2 maart 2011 telde, lid van een politieke partij. Dat is een lichte achteruitgang ten opzichte van 2010, toen deze zogeheten 'organisatiegraad' 2,6% bedroeg.

Voor meer informatie:

Gerrit Voerman
Documentatiecentrum Nederlandse Politieke Partijen
Broerstraat 4
9712 CP Groningen
Tel: 050-363 68 30
06-13975457
E-mail: g.voerman@rug.nl
Site: www.dnpp.nl

Ledentallen Nederlandse politieke partijen per 1 januari 2010, 2011, 2012

	1 januari 2010	1 januari 2011	1 januari 2012				
	totaal	totaal	totaal	nieuwe leden	uitgeschre- -ven leden	saldo	%
CDA	67.592	65.905	61.294	1.100	5.711	-4.611	-7,0
Christen- Unie	26.140	25.489 a)	24.701	960	1.748	-788	-3,1
D66	18.507	21.599	21.985	2.494	2.108	+386	+1,8
GroenLinks	21.315	27.477 b)	26.505	3.198	4.170	-972	-3,5
PvdA	54.504	55.723 c)	54.279	2.433	3.832	-1.444 d)	-2,5
PvdD	10.310	11.610	12.250	1.236	596	+640	+5,5
SGP	27.162	27.687	28.048	1.495	1.134	+361	+1,3
SP	46.507	46.308	44.186	3.192	5.314	-2.122	-4,6
VVD	35.465	37.942	38.412	2.812	2.342	+470	+1,2
50PLUS	-	-	1.321	1.321	-	+1.321	-
Totaal	307.502	319.740 e)	312.981	20.241	26.955	6.759 f)	-2,1

a) gecorrigeerd ten opzichte van de opgave van januari 2011 (25.480)

b) gecorrigeerd ten opzichte van de opgave van januari 2011 (27.472)

c) gecorrigeerd ten opzichte van de opgave van januari 2011 (55.549)

d) bij de PvdA is het verschil tussen het ledental van 1 januari 2011 en het ledental van 1 januari 2012 enerzijds en het verschil tussen het aantal in- en uitgeschreven leden in 2011 anderzijds niet geheel identiek (45 leden verschil)

e) gewijzigd door aanpassing ledentallen ChristenUnie, GroenLinks en PvdA (was in januari 2011 319.552)

f) verschil van 45 leden tussen het totale ledental van 1 januari 2011 en het totale ledental van 1 januari 2012 enerzijds en het verschil tussen het totale aantal in- en uitgeschreven leden in 2011 anderzijds (zie bij voetnoot d)

N.B.: De PVV heeft geen leden; het is niet mogelijk om van deze partij lid te worden.